

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

21 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Svetlana Filincova

Judecători – Ala Cobăneanu, Galina Stratulat, Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

a judecat, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de Circumscripție Bălți – Liliana Pasat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 martie 2020, în cauza penală privindu-l pe

Culcițchi Ghenadie XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 17.08.2011 – 25.11.2016;
2. Instanța de apel: 21.12.2016 – 20.12.2017;
3. Instanța de recurs ordinar: 19.03.2018 – 11.09.2018;
4. Instanța de apel: 02.11.2018 – 10.03.2020;
5. Instanța de recurs ordinar: 03.06.2020 – 21.10.2021.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți din 25 noiembrie 2016, Culcițchi Ghenadie a fost achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal, deoarece nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

S-a încetat procesul penal privind învinuirea lui Culcițchi Ghenadie în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 326 alin.(1) și art. 290 alin. (1) Cod penal, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Culcițchi Ghenadie, la data de 09 iunie 2011 orele 12:00, susținând că are influență asupra procurorului, acuzatorului de stat în procesul penal, Buza Rodica și judecătorului din cadrul Judecătoriei Bălți, Dragan Florintina, aflându-se în biroul său de serviciu amplasat pe

str. Ștefan cel Mare, 8/2, mun. Bălți, a extorcat de la soția clientului său Bocancea Nadejda, suma de 3 000 de euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei constituie 50 345,70 lei, întru condiționarea persoanelor cu funcții de răspundere la eliberarea de sub arest a inculpatului Bocancea Ghenadie, tot atunci primind prima tranșă din suma estorcată în mărime de 300 de euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei constituie 5 034,57 lei.

Ulterior, Culcițchi Ghenadie, în continuarea acțiunilor sale infracționale, la 10 iunie 2011, aflându-se la Judecătoria Bălți, a extorcat de la Bocancea Nadejda restul sumei de 2 700 de euro, întru condiționarea procurorului Procuraturii mun. Bălți, Buza Rodica și judecătorului Judecătoriei Bălți, Dragan Florintina, la schimbarea măsurii preventive – arest preventiv inculpatului Bocancea Ghenadie în măsură non-privativă de libertate.

În continuare Culcițchi Ghenadie, la 01 iulie 2011, aflându-se în incinta Judecătoriei Bălți, întâlnindu-se cu Bocancea Nadejda, i-a comunicat ultimei că banii estorcați urmează a fi transmiși lui în termeni restrânși, întru condiționarea procurorului și judecătorului la eliberarea de sub arest a inculpatului Bocancea Ghenadie.

La data de 04 iulie 2011, avocatul Culcițchi Ghenadie, aflându-se în biroul său de serviciu, amplasat pe str. Ștefan cel Mare, 8/2, mun. Bălți, întru finalizarea acțiunilor sale infracționale, a primit de la Bocancea Nadejda, ultima tranșă din suma estorcată, în mărime de 2 700 de euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei constituie 45 351,36 lei, întru condiționarea procurorului și judecătorului la eliberarea lui Bocancea Ghenadie de sub arest preventiv.

În momentul primirii sumei de 2 700 de euro, Culcițchi Ghenadie a fost reținut în flagrant de către colaboratorii Direcției Misiuni Speciale MAI, unde pe masa de serviciu a avocatului au fost depistați banii nominalizați.

Astfel, acțiunile inculpatului au fost calificate în baza art. 326 alin. (1) Cod penal – *„traficul de influență, adică primirea și extorcarea de bani personal pentru sine și o altă persoană, săvârșită intenționat de către o persoană care susține că are influență asupra unui funcționar, cu scopul de a-l face să îndeplinească acțiuni ce intră în obligațiile lui de serviciu, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite”*.

2.1. Tot el, Culcițchi Ghenadie, în biroul său de serviciu, amplasat pe str. Ștefan cel Mare, 8/2, mun. Bălți, în safeu, a păstrat fără autorizația corespunzătoare, 17 cartușe 5.45 mm (5.45-30) destinate pentru efectuarea de trageri din pistoale-mitralieră de tip ”AK74”, ”AKS-74”, ”AKS-74U”, puștile mitralieră ”RPK-74”, ”RPKS-74”; 8 cartușe 7.62 mm (7,62-39) destinate pentru efectuarea de trageri din pistoale mitralieră ”AK-47”, ”AKM”, ”AKMS”, din puștile mitralieră ”RPK”, ”RPKS”, carabinele SKS, Saiga; 5 cartușe 9 mm (9-18) destinate pentru efectuarea de trageri din pistoale de tip ”Makarov”, ”PPM”, ”APS”, ”Barîșev”, 1 cartuș 5,6 mm (5.6-39) destinate pentru efectuarea de trageri din puștile ”MBO-1”, ”MBO-1m”, care conform raportului de expertiză balistică se referă la categoria muniții.

Munițiile în cauză, Culcițchi Ghenadie, le-a păstrat pînă la 04 iulie 2011 ora 17:00, când au fost depistate de către organul de urmărire penală în cadrul percheziției efectuate.

Astfel, acțiunile inculpatului au fost calificate în baza art. 290 alin. (1) Cod penal – *„păstrarea munițiilor fără autorizația corespunzătoare”*.

2.2. Culcițchi Ghenadie mai este învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal și anume pe faptul că, activând în baza licenței de avocat nr. 651 din 29.05.2002, eliberată de Ministerul Justiției R. Moldova, acordând asistența juridică în calitate de avocat cet. Gîrleanu Vasile, în temeiul contractului de asistență juridică nr. 24, semnat cu mama ultimului Gîrleanu Elena la 17.01.2014, acționând intenționat în interes material, susținând că are influență asupra judecătorului din cadrul Judecătoria Briceni, în procedura de examinare a căruia se afla cauza penală de învinuire a lui Gîrleanu Vasile în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b), c), d), e), f) Cod penal, în scopul de a-l determina pe judecător de a aplica o pedeapsă non - privativă de libertate, a pretins de la Gîrleanu Elena bani în sumă de 3 000 de euro, pe care i-a primit personal, în două rate, în echivalentul valutei naționale după cum urmează. La 12.03.2014 a primit de la Gîrleanu Elena mijloace bănești în sumă de 40 000 de lei, aflându-se în biroul său de serviciu, ca urmare semnând cu aceasta contractul adițional la contractul de asistență juridică nr. 24 din 17.01.2014, fără eliberarea ultimei a unui bon de plată și la 08.07.2014, a primit de la fiul lui Gîrleanu Elena, Gîrleanu Vadim, restul banilor în sumă de 19 560 de lei, în apropierea intrării centrale a stadionului orașenesc, situat în mun. Bălți str. Kiev, fără eliberarea unui bon de plată, prezentându-i o recipisă prin care a confirmat primirea mijloacelor bănești în sumă de 19 560 de lei și 40 000 de lei.

Conform rechizitoriului, Culcițchi Ghenadie, este învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal, cu următoarele semne de calificare: *„pretinderea, acceptarea și primirea personal de bunuri sub formă de valori valutare pentru sine sau pentru o altă persoană care susține că are influență asupra unei persoane publice, pentru a-l face să îndeplinească acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite, cu primirea de bunuri în proporții mari”*

2.3. Prima instanță a indicat că în cadrul examinării dosarului, partea acuzării nu a adus nicio probă care ar permite să se constate cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal, plângerea martorului Gîrleanu Elena nu poate fi pusă la baza emiterii unei sentințe de condamnare, deoarece din textul plângerii nu este clar pentru ce i-a cerut bani avocatul și ce i-a promis, fraza „a promis că va rezolva totul pozitiv” nu poate fi considerată ca probă incontestabilă a promisiunilor ilegale. La fel, nu au putut fi puse la baza emiterii unei sentințe de condamnare nici declarațiile martorului Gîrleanu Elena date în fața judecătorului de instrucție, deoarece sunt în contradictoriu cu cele invocate în plângerea depusă inițial și declarațiile date în calitate de martor în fața colaboratorului CNA.

Totodată, prima instanță a reținut că s-a constatat cu certitudine că inculpatul a comis infracțiunile prevăzute de art. 290 alin. (1) și 326 alin. (1) Cod penal (episodul cu Bocancea Nadejda din anul 2011), însă, ținând cont de faptul că infracțiunile sunt mai puțin grave, conform art. 60 Cod penal, termenul de prescripție este de 5 ani, astfel, prima instanță a ajuns la concluzia că urmează a fi încetat procesul penal de învinuire în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 290 alin. (1) și 326 alin. (1) Cod penal, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu *apel* de către:

3.1. Procurorul în Procuratura Anticorupție Selevestru Lilia, care solicită admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care Culcițchi Ghenadie să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 326 alin. (1), art. 290 alin. (1) și art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal și în baza acestor legi a-i stabili pedeapsa: în baza art. 326 alin (1) Cod penal, prin aplicarea art. 10 Cod penal - 3 ani închisoare; în baza art. 290 alin. (1) Cod penal - 2 ani închisoare; în baza art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal - 4 ani închisoare. În baza art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, de stabilit lui Culcițchi Ghenadie pedeapsa definitivă de 5 ani 6 luni închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activitatea de avocat pe un termen de 3 ani. La fel, a solicitat admiterea și satisfacerea în întregime a acțiunii civile înaintate de Bocancea Nadejda și Gîrleanu Elena.

3.2. Gîrleanu Elena, prin care solicită casarea parțială a sentinței, în partea ce ține de achitarea lui Culcițchi Ghenadie în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) Cod penal, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Culcițchi Ghenadie să fie recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) Cod penal, totodată să fie admisă total acțiunea civilă depusă de Gîrleanu Elena, cu încasarea din contul lui Culcițchi Ghenadie în beneficiul lui Gîrleanu Elena a sumei de 59 560 lei.

3.3. Inculpatul Culcițchi Ghenadie, solicitând achitarea sa din motiv că acțiunile sale nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal, acțiunea civilă înaintată de Bocancea Nadejda să fie lăsată fără examinare, restituirea corpurilor delictive – plicul nr.4 – legitimația sa de avocat, fotografia personală, o foaie cu inscripții de mână personale, care nu formează obiectul infracțiunii.

3.4. Avocatul Janu Anatolie în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, cu adoptarea unei hotărâri noi, prin care pe capetele de acuzare pe art. 326 alin. (1) și art. 290 alin. (1) Cod penal, Culcițchi Ghenadie să fie achitat, din motiv că nu există fapta infracțională

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 decembrie 2017, apelul declarat de către Gîrleanu Elena a fost respins ca inadmisibil, iar apelurile declarate de către procurorul în Procuratura Anticorupție Selevestru L., apelul inculpatului și apelul declarat de avocatul Janu A. în interesele inculpatului, au fost respinse ca nefondate, fiind menținută sentința.

4.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că, prima instanță a stabilit în mod corect starea de fapt și de drept, a făcut o analiză profundă a probelor prezentate și a făcut concluzii care se bazează pe materialul probant prezentat, din aceste considerente instanța de apel nu a prevăzut temei pentru a reține argumentele apelanților și a desființa sentința respectivă cu pronunțarea unei hotărâri noi pe caz.

Astfel, instanța de apel a indicat că apelul declarat de Gîrleanu Elena este inadmisibil, dat fiind că ea nu este titular al dreptului de apel. Persoana semnatară a apelului, adică Gîrleanu Elena nu face parte din categoria persoanelor care sunt indicate în art. 401 Cod de procedură penală și care pot declara apel. Or, aceasta nu este parte vătămată în cazul din speță, la materialele cauzei lipsind acte care ar confirma că ea a fost recunoscută și audiată în calitate de parte vătămată, iar potrivit procesului-verbal de audiere din 04.02.2015 Gîrleanu Elena a fost audiată în calitate de martor. Totodată, Gîrleanu Elena ar fi titularul dreptului de apel în condițiile art. 401 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală, însă aceasta nu a contestat sentința în ce privește cheltuielile judiciare cuvenite acesteia, ci în latura pretinsului prejudiciu cauzat ei, din care considerente apelul acesteia a fost respins ca inadmisibil.

Colegiul penal a menționat că prima instanță, în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată cu respectarea prevederilor art.100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungând la concluzia corectă cu privire la achitarea inculpatului Culcițchi Ghenadie de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal în temeiul art. 390 alin. (1) p. 1) Cod de procedură penală, deoarece nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, precum și încetarea procesului penal pe art. 326 alin. (1) și art. 290 alin. (1) Cod penal în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

Instanța de apel a mai indicat că, prima instanță întemeiat a apreciat probele acuzării și anume anexa nr.1 la procesul-verbal de examinare a obiectelor din 04.02.2015, stenograma, cât și purtătorul de informație CD-R, precum că acestea nu probează fapta infracțională, ținând cont că din informația conținută nu figurează careva idei, fraze, replici etc. că banii au fost dați sau luați cu promisiunea de a influența procurorul sau judecătorul, mai mult ca atât, Culcițchi Ghenadie din banii primiți a achitat și sume de bani părților vătămate; procesul-verbal de consemnare a rezultatelor documentării cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice speciale din 12.02.2015, anexa 1, 2, și purtătorul de informație CD-urile de model "BARGES", din care reiese, că în cadrul discuțiilor dintre Gîrleanu Elena și Culcițchi Ghenadie, ultimul nu se expune în vederea posibilei influențe asupra persoanelor decisive pe dosarul penal de învinuire a lui Gîrleanu Vasile. Prima instanță întemeiat a apreciat că, potrivit anexei nr. 1, 2 în procesul-verbal de consemnare a rezultatelor documentării cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice speciale din 12.02.2015, stenograma, pe parcursul întregului text, inculpatul afirmă că banii în sumă de 60000 lei i-a primit drept onorariu

pentru lucrul său „Acelea 60000 lei unde s-o dus?”, „Le-ați achitat onorariul avocatului, mie mi le-ați plătit”.

Cu privire la episodul extorcării de la Bocancea Nadejda, instanța de apel a conchis că s-a constatat cu certitudine faptul extorcării de către inculpat de la Bocancea Nadejda suma de 3000 de euro, întru condiționarea persoanelor cu funcții de răspundere la eliberarea de sub arest a inculpatului Bocancea Ghenadie, precum și a păstrat fără autorizația corespunzătoare mai multe cartușe de diferit calibru în biroul său de serviciu.

La fel, instanța de apel a mai menționat că vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal, cu certitudine reiese din declarațiile părții vătămate Bocancea Nadejda, care a relatat acțiunile consecvente ale inculpatului îndreptate spre extorcarea de la ea a sumei de 3000 euro, nu sunt temei de a se îndoii în veridicitatea declarațiilor părții vătămate, care au fost consecvente pe tot parcursul urmăririi penale și judecării cauzei în instanța de fond, or, aceasta a confirmat, că avocatul a extorcat de la ea suma de 3000 de euro, indicând concret că are influență asupra procurorului Buza R. și judecătorului Dragan F. pentru condiționarea acestora la eliberarea de sub arest a inculpatului Bocancea Ghenadie.

Totodată, instanța de apel a conchis că, vinovăția inculpatului în mod special se întemeiază pe procesul-verbal de percheziție din 04 iulie 2011 a biroului de serviciu a avocatului Culcițchi Ghenadie, din care reiese că pe masa de serviciu a avocatului, pe tastatura calculatorului au fost depistați bani în sumă de 2 700 euro, adică banii transmiși de partea vătămată Bocancea Nadejda.

În sensul dat, instanța de apel, a atestat că prima instanță, just a apreciat critic declarațiile inculpatului Culcițchi Ghenadie precum că nu a comis acte de corupere, anume referitor la primirea sumelor bănești de la partea vătămată Bocancea Nadejda, în vederea influențării persoanelor cu statut decisiv pe cauza penală de învinuire a lui Bocancea Ghenadie și faptul că aceasta a fost o provocare, deoarece aceste declarații vin în contradicție cu totalitatea probelor administrate pe cauză, purtând un caracter declarativ și având ca scop eschivarea inculpatului de la răspunderea penală.

Mai mult ca atât, instanța de apel a indicat că, faptul că la domiciliul inculpatului au fost depistate originalele permiselor de port armă, precum și faptul că martorul Tofan Ion a declarat că inculpatul deține mai multe arme și permise de port armă pe ele, nu combat învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 290 alin. (1) Cod penal, or, în cadrul percheziției au fost ridicate un număr mult mai mare de cartușe, însă, inculpatului i-a fost incriminată anume păstrarea fără autorizație a 17 cartușe 5.45 mm (5.45-30), 8 cartușe 7.62 mm (7,62-39), 5 cartușe 9 mm (9-18), 1 cartuș 5,6 mm (5.6-39), inculpatul confirmând, că nu avea permis să dețină cartușele menționate.

4.2 Ulterior, la 29 ianuarie 2018, instanța de apel a emis o încheiere de corectare prin care a înlăturat omisiunea vădită admisă, prin indicare în dispozitivul deciziei a sintagmei „Se restituie inculpatului 70 de cartușe de calibrul 5,6 mm cu lovitură circulară și glonț de plumb, confecționat industrial, destinat pentru efectuarea de tragere din arme sportive și de vânătoare, cu țeava ghintuită și 10 cartușe calibrul 7,62x51, care au fost împachetate în plicul nr. 3, înscrisuri de ciornă cu înscrisuri cu tocul cu cifre în

dolari și euro și o fotografie cu imaginea lui Culcițchi, care au fost împachetate în plicul nr. 4.”

5. Decizia instanței de apel a fost contestată cu *recursuri ordinare* de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Formusatii Andrei și inculpatul Culcițchi Ghenadie.

6. *Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 11 septembrie 2018*, au fost admise recursurile ordinare declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Formusatii Andrei și de către inculpat, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 decembrie 2017 și dispusă rejudecarea cauzei de către Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

6.1. Pentru a decide astfel, instanța de recurs a menționat că, analizând hotărârea adoptată de către prima instanță, se constată că, deși în partea dispozitivă a sentinței este indicat temeiul de achitare și anume – nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, însă, în partea descriptivă a sentinței instanța de judecată indică concluzii din care rezultă și alt temei de achitare, de rând cu cel indicat în dispozitiv, în cele din urmă soluție menținută de instanța de apel. Din motiv, că instanța de apel a preluat majoritatea concluziilor enunțate în sentință, respectiv și decizia instanței de apel conține concluzii divergente.

Astfel, instanțele ierarhic inferioare constatând, că fapta cu care a fost sesizată prin rechizitoriu nu are relevanță penală, fiind de natură civilă, adică inculpatul nu și-a executat obligația civilă față de Gîrleanu Elena, achită inculpatul din lipsa faptei infracțiunii, fără a da răspuns la invocările procurorului menționate în ordine de apel, precum că anume: ” *probele scrise prezente în materialele cauzei: contractul adițional din 12.03.2014, recipisa eliberată de Culcițchi Gh. pe sumele de 40 000 lei și 19 560 lei, constituie acte ce certifică și probează faptul primirii de către Culcițchi Gh. de la Gîrleanu E. și fiul acesteia, Gîrleanu V. a banilor în sumă de 60 000 lei, aceste acte nu probează veridicitatea declarațiilor făcute de Culcițchi Gh., precum că acești bani el le-a încasat în calitate de cheltuieli sau onorariul avocatului, deoarece la încasarea sumelor bănești de 40 000 lei și 19 560 lei de la Gîrleanu E. și fiul acesteia, Gîrleanu V., avocatul nu a întocmit și nu a eliberat bonuri de încasare a numerarului, ce constituie documente contabile primare necesare pentru reflectarea sumelor bănești în contabilitate. Conform declarațiilor făcute de Culcițchi Gh., deja după reținere și finisarea dosarului penal, abia la sfârșitul anului 2015 a întreprins acțiuni în vederea reflectării acestor sume bănești în contabilitate, iar aceste înscrisuri, inclusiv și stenograma discuțiilor care au avut loc între Gîrleanu Elena și Culcițchi Ghenadie, confirmă declarațiile martorilor Gîrleanu E., care a fost audiată de judecătorul de instrucție, Gîrleanu Vadim și Gîrleanu Vasile”.*

Instanța de recurs a considerat că instanța de apel nu a verificat minuțios toate probele în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, fiind reținută la baza deciziei adoptate versiunea inculpatului, precum că suma de bani pretinsă și primită de inculpat de la Gîrleanu Elena era destinată achitării serviciilor prestate în calitate de avocat, fără a da apreciere circumstanțelor invocate de acuzare în apel.

Așadar, în decizie, instanța de apel urmează să analizeze argumentele importante invocate de apelant, motivându-și temeiurile de fapt și de drept, ce conduc la admiterea sau la respingerea acestora.

Astfel, Colegiul penal lărgit a apreciat critic constatarea instanței de apel precum că nu au fost prezentate dovezi suficiente în sprijinul învinuirii aduse inculpatului, deoarece aceste concluzii au fost făcute în mod pripit, fără a da apreciere probelor în totalitatea lor, lăsând fără răspuns argumentele acușării în acest sens.

În baza celor expuse, Colegiul penal lărgit a conchis că instanța de apel la adoptarea soluției în cauză, nu a ținut cont de toate circumstanțele expuse supra, prin ce pe cale de consecință se atestă că instanța de apel nu s-a pronunțat pe motivele invocate de procuror în apel.

Totodată, pentru casarea totală a deciziei contestate, instanța de recurs a reținut și argumentul procurorului precum că instanța de apel urmează să se expună și asupra prezenței la caz a restricțiilor prevăzute la art. 60 alin. (4) Cod penal, în caz că va constata vinovăția acestuia, or, procesul penal privind învinuirea lui Culcițchi Ghenadie în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 326 alin. (1) și art. 290 alin. (1) Cod penal, s-a încetat în legătură cu intervenirea termenului de prescripție, iar, la rejudecarea cauzei, instanța de apel, urmează să verifice argumentele procurorului și să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

De asemenea, Colegiul penal lărgit a enunțat că instanța de apel nu s-a pronunțat argumentat asupra tuturor motivelor indicate de inculpat, lăsând fără apreciere motivul din apelul inculpatului privind pretinsa încălcare a drepturilor sale la efectuarea percheziției.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 martie 2020, apelul declarat de către Gîrleanu Elena a fost respins ca inadmisibil, iar apelurile declarate de către procurorul în Procuratura Anticorupție Selevestru L., apelul inculpatului și apelul declarat de avocatul Janu A. în interesele inculpatului, au fost respinse ca nefondate, fiind menținută sentința fără modificări.

7.1. Motivând soluția emisă, instanța de apel a susținut că apelul declarat de Gîrleanu Elena este inadmisibil, dat fiind că ultima nu este titular al dreptului de apel, în prezenta cauză fiind audiată doar în calitate de martor.

În continuare, în respectarea prevederilor procedurale prevăzute la art. 414 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal a admis demersul părții acușării privind reluarea cercetării judecătorești pe caz potrivit modului stabilit pentru prima instanță, fiind audiați nemijlocit în ședința instanței de apel martorii Gîrleanu Vadim, Gîrleanu Vasile, Lisnic Victoria și inculpatul Culcițchi Ghenadie Petru.

Astfel, Colegiul penal a conchis că instanța de fond a verificat complet sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate pe caz o apreciere legală din punct de vedere a pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor.

În baza probelor acumulate în cadrul urmăririi penale, examinate și apreciate de către prima instanță, suplimentar apreciate de către instanța de apel prin o verificare

multilaterală de fapt și de drept a circumstanțelor cauzei și a sentinței adoptate pe caz, Colegiul penal a concluzionat că, prima instanță întemeiat și legal a ajuns la concluzia privind confirmarea vinovăției aduse lui Culcițchi Ghenadie Petru de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 326 alin.(1) și art. 290 alin.(1) Cod penal, precum și încetarea procesului penal pe aceste capete de învinuire, pe motivul intervenirii termenului de prescripție.

De asemenea, Colegiul penal a conchis în privința temeiniciei soluției adoptate de instanța de fond pe marginea învinuirii aduse inculpatului Culcițchi Ghenadie în baza art. 326 alin.(2) lit. c) Cod penal, potrivit căreia conform art. 390 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală a dispus achitarea inculpatului, deoarece nu s-a constatat existența infracțiunii. Or, în instanța de apel nu au fost prezentate probe suplimentare care să dovedească contrariul, iar, conținutul probelor la care a făcut referire acuzatorul de stat nu demonstrează existența faptei infracționale prevăzută de art. 326 alin.(2) lit. c) Cod penal, imputată potrivit rechizitoriului lui Culcițchi Ghenadie Petru. Astfel, cumulul de probe existente nu este suficient pentru a condamna inculpatul în baza art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal.

În atare situație, Colegiul penal nu a reținut argumentele aduse de procuror în apelul declarat împotriva sentinței instanței de fond, prin care își exprimă dezacordul cu soluția de achitare a inculpatului pe capătul învinuirii aduse în baza art.326 alin.(2) lit. c) Cod penal. Alegația apelantului precum că vinovăția inculpatului este dovedită prin declarațiile martorului Gîrleanu Elena, instanța de apel le-a respins ca fiind neîntemeiate, deoarece instanța nu poate pune la baza unui verdict de condamnare declarațiile martorului dat, în cazul în care circumstanțele constatate printr-o astfel de probă nu sunt reținute suplimentar în baza altor probe pertinente, concludente și utile. Același principiu este aplicabil și pentru aprecierea declarațiilor depuse de ceilalți martori. Astfel, în situația în care declarațiile lui Gîrleanu Elena, prin care acuză inculpatul în comiterea unei infracțiuni, nu sunt susținute prin alte probe din ansamblul celor administrate în prezenta cauză, Colegiul penal le-a calificat ca fiind pur declarative, or, art.8 alin. (3) Cod de procedură penală prevede că, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea inculpatului.

În acest sens, instanța de apel a menționat că declarațiile Elenei Gîrleanu, depuse la diferite etape a procesului penal, sunt contradictorii. Prin declarațiile depuse în fața judecătorului de instrucție de către Gîrleanu Elena au fost date descrieri alte circumstanțe decât cele enunțate în plângerea din 29 ianuarie 2015 și în declarațiile depuse în calitate de martor în fața colaboratorului CNA.

Cu privire la declarațiile martorului Gîrleanu Vadim, precum și a martorilor Gîrleanu Vasile și Lisnic Victoria, instanța de apel a stabilit că acestea nu pot fi reținute ca probe ce ar sta la baza condamnării inculpatului. Or, cele relatate de martori au fost cunoscute de către aceștia din spusele Elenei Gîrleanu. Deci, declarațiile martorilor menționați sunt apreciate ca fiind subiective, deoarece circumstanțele comunicate nu

au fost percepute nemijlocit de acești martori, ci au fost aflate din spusele altei persoane. Prin urmare, instanța de fond întemeiat a conchis că martorii nu pot confirma că banii primiți de Culcițchi Ghenadie de la Gîrleanu Elena au fost destinați pentru a influența judecătorul și procurorul.

La fel, Colegiul penal a considerat justificată aprecierea atribuită de prima instanță anexei nr. 1 la procesul-verbal de examinare a obiectelor din 04.02.2015, stenograma (f.d.10-11, Vol. III), cât și purtătorului de informație CD-R, precum că acestea nu probează fapta infracțională, deoarece din informația conținută nu figurează careva idei, fraze, replici etc., că banii au fost dați sau luați cu promisiunea de a influența procurorul sau judecătorul. Mai mult ca atât, potrivit acesteia Culcițchi Ghenadie din banii primiți a achitat și sume de bani părților vătămate (f.d.10, Vol. III).

Cu referire la apelurile înaintate de partea apărării împotriva sentinței instanței de fond pe capetele recunoașterii lui Culcițchi Ghenadie vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 290 alin. (1) și art. 326 alin.(1) Cod penal, instanța de apel le-a considerat nefondate. Deși inculpatul neagă cu vehemență vinovăția în comiterea infracțiunilor date, totuși, culpa inculpatului este dovedită prin declarațiile părții vătămate Bocancea Nadejda, declarațiile martorilor Bocancea Lidia, Buza Rodica și Tofan Ion.

Instanța de apel a reținut că vinovăția inculpatului Culcițchi Ghenadie Petru în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 326 alin. (1) și art. 290 alin. (1) Cod penal este confirmată și prin documentele și procesele-verbale ale acțiunilor procesuale:

- plângerea lui Bocancea Nadejda din 09.06.2011, cu privire la acțiunile de trafic de influență comise de avocatul Culcițchi Ghenadie (f.d.6, Vol. I);

- procesul-verbal de percheziție din 04.07.2011 a biroului avocatului Culcițchi Ghenadie amplasat în mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare 8/2. Potrivit actului în cauză se constată că pe masa de serviciu a avocatului au fost depistați bani în sumă de 2700 euro, contractul de asistență juridică din 21.04.2011, copia buletinului de identitate a cet. Bocancea Nadejda, copia certificatului de naștere a cet. Bocancea Ariana, trimitere extras pe numele cet. Bocancea Ariana, încheiere din 06.05.2011 cu privire la prelungirea măsurii preventive – arestul preventiv în privința lui Bocancea Ghenadie, rechizitoriul cauzei penale nr.2011040438 în privința lui Bocancea Ghenadie. De asemenea, în safeul amplasat în biroul lui Culcițchi Ghenadie au fost depistate cartușe: 8 cartușe calibru 7,62 mm, 10 cartușe calibru 7,62 mm, 5 cartușe calibru 9 mm, dintre care 2 de manevră, 18 cartușe calibru 5,45 mm, 7 cartușe în două cutii de masă plastică(f.d.67-70, Vol. I);

- procesul-verbal de percheziție din 04.07.2011 a domiciliului lui Culcițchi Ghenadie, amplasat pe str. Ștefan cel Mare 8/2, mun. Bălți. Potrivit actului în cauză, se constată să la domiciliul lui Culcițchi Ghenadie au fost depistate permisurile de port armă în original eliberate pe numele lui Culcițchi Ghenadie și anume permis de port armă nr.21/11115 din 11.06.2008, permis de port armă nr.218 din 22.10.2010, permis de port armă nr.209-11 din 12.11.2009, permis de port armă nr.21/11115 din 11.06.2008, permis de port armă nr.21/15206 din 22.12.2011 (f.d.74-75, Vol. I);

- raport de expertiză nr.1567-1568 din 21.07.2011, conform căruia 5 bancnote cu nominalul de 500 de euro, 2 bancnote în valoare de 100 euro, au inscripția cu conținutul "Trafic" efectuată cu creion special, pe toate bancnotele sunt depuneri de substanță fluorescentă în galben verde care este identică cu substanța fluorescentă pe bancnote după fluorescență și conținut chimic, 5 bancnote cu nominalul în valoare de 100 euro (f.d.101-109, Vol. I);

- proces-verbal de marcarea și examinare a bancnotelor din 10.06.2011 și ordonanța de recunoaștere în calitate de corpuri delictive a banilor (f.d. 51, Vol. I);

- proces-verbal de interceptare și înregistrare a convorbirilor și înregistrării de imagini cu ajutorul mijloacelor tehnice moderne a convorbirilor purtate între cet. Bocancea Nadejda și avocatul Culcițchi Ghenadie, cu stenogramele anexate a convorbirilor din 09.06.2011 (f.d.42-48, Vol. I);

- proces-verbal de interceptare și înregistrare a convorbirilor și înregistrării de imagini cu ajutorul mijloacelor tehnice moderne a convorbirilor purtate între cet. Bocancea Nadejda și avocatul Culcițchi Ghenadie, cu stenogramele anexate a convorbirilor din 09.06.2011 (f.d. 52-58, Vol. I);

- proces-verbal de interceptare și înregistrare a convorbirilor și înregistrării de imagini cu ajutorul mijloacelor tehnice moderne a convorbirilor purtate între cet. Bocancea Nadejda și avocatul Culcițchi Ghenadie, cu stenogramele anexate a convorbirilor din 04.07.2011 (f.d. 60-67, Vol. I);

- proces-verbal de examinare din 11.07.2011 a discului CD-R "Acme" cu nr. de fabricație ZIA 010315540LA23 de pe care a fost ridicată și imprimată informația cu privire la descifrarea convorbirilor telefonice în perioada 01.06.2011-13.06.2011 de pe telefonul postului de telefonie mobilă "Moldcell" cu nr.079432005 (f.d.26-37, Vol. I)

Prin urmare, Colegiul penal a menționat că, instanța de fond just a conchis, administrând probe concludente, pertinente și utile, în baza cărora a dedus o soluție întemeiată, privind vinovăția lui Culcițchi Ghenadie Petru în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 290 alin. (1) și art. 326 alin. (1) Cod penal.

Colegiul penal nu a acceptat argumentele părții apărării, prin care se solicită achitarea lui Culcițchi Ghenadie Petru pe coptele învinuirii aduse în baza art.290 alin.(1) și art.326 alin.(1) Cod penal, întrucât acestea sunt combătute de circumstanțele faptice ale cauzei. Astfel, s-a constatat cu certitudine că inculpatul Culcițchi Ghenadie Petru a extorcat de la Bocancea Nadejda suma de 3000 de euro, pentru a determina persoanele cu funcție de răspundere la eliberarea de sub arest a inculpatului Bocancea Ghenadie. De asemenea, s-a constatat cu certitudine că inculpatul Culcițchi Ghenadie Petru păstra, fără autorizație corespunzătoare, mai multe cartușe de diferit calibru în biroul său de serviciu.

Colegiul penal a respins solicitarea inculpatului Culcițchi Ghenadie Petru invocată în apelul său, prin care cere restituirea obiectelor care au fost ridicate în cadrul perchezițiilor, pe motiv că obiectele date nu au fost recunoscute ca corpuri delictive și deci nu au fost anexate la materialele cauzei. Faptul dat nu-l împiedică pe inculpat să solicite restituirea obiectelor respective de la organul de urmărire penală.

Totodată, instanța de apel a apreciat critic argumentelor invocate de partea apărării în apelurile declarate, referitor la efectuarea percheziției cu încălcarea rigorilor procesuale, fiind petrecute în lipsa unui apărător a persoanei la care s-a efectuat percheziția. Raționamentul dat este dedus reieșind din conținutul procesului-verbal de percheziție din 04.07.2011 (f.d. 67-70, Vol. I) și procesul-verbal de percheziție corporală din 04.07.2011 (f.d.71-72, Vol. I). Conform actelor menționate, la efectuarea măsurii procesuale de percheziție, Culcițchi Ghenadie Petru a fost asistat de avocatul V. Rusu și nu a însemnat careva obiecții împotriva celor consemnat în conținutul proceselor-verbale de percheziție.

În concluzie, instanța de apel a considerat întemeiată soluția privind încetarea procesului penal de învinuire a lui Culcițchi Ghenadie Petru în baza art. 290 alin.(1) și art. 326 alin.(1) Cod penal, pe motivul expirării termenului de prescripție.

8. Decizia instanței de apel a fost atacată cu *recurs ordinar*, la data de 06 mai 2020, de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de Circumscripție Bălți – Liliana Pasat, invocând temeiul prevăzut la pct. 6 alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, prin care solicită admiterea recursului ordinar, casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 martie 2020 și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8.1. În motivarea cerințelor sale procurorul a invocat că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, decizia nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția, precum și motivarea contrazice dispozitivul hotărârii.

A indicat că, la menținerea sentinței de achitare pe art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal și respectiv, de încetare a procesului penal pe art. 290 alin.(1) și art. 326 alin.(1) Cod penal, instanța de apel a făcut aprecieri probelor care nu se racordă la valoarea acestora, a reținut inutilitatea unor probe, care întrunesc toate calitățile unei probe ce poate fi pusă la baza sentinței de condamnare, a făcut concluzii care nu se racordă la ansamblul probatoriu acumulat pe cauză. Or, comiterea infracțiunilor incriminate inculpatului se confirmă prin cumulul de probe veridice, utile, concludente, care se află într-o coroborare reciprocă.

Analizând conținutul plângerii depuse de Elena Gîrleanu la 29 ianuarie 2015 la DGT Nord a CNA, recurentul a conchis că acesta se referă la acțiunile coruptibile ale avocatului Culcițchi Ghenadie. În plângere, fapta ilegală a avocatului a fost redată succint, iar, deja circumstanțele acesteia detaliat sunt redade de martor în procesul-verbal de audiere. Iar, faptul că în declarațiile făcute Gîrleanu Elena a expus detaliat împrejurările și circumstanțele faptei ilegale a avocatului, nu denotă că acestea sunt contradictorii și conținutul plângerii.

Acuzatorul a menționat că instanța de apel urma să ia în considerație că specificul infracțiunilor de corupție și celor conexe corupției, constituie că aceste infracțiuni se comit în secret între două, trei în rare ori mai multe persoane și administrarea probelor privind demonstrarea săvârșirii acestor infracțiuni este foarte dificil.

Recurentul a specificat că, fiind audiată de judecătorul de instrucție, martorul Gîrleanu Elena a declarat că avocatul a zis că o să vorbească cu procurorul sau judecătorul și în caz dacă nu se va primi nimic acesta o să-i întoarcă banii. Suma de 60 000 de lei nu era pentru serviciile avocatului, ci pentru a hotărî întrebarea pentru a elibera feciorul.

Astfel, acuzatorul de stat consideră că probele prezente la materialele cauzei și anume: contractul adițional din 12 martie 2014, recipisa eliberată de inculpat pentru sumele de 40 000 de lei și 19 560 de lei, constituie acte ce certifică și probează faptul primirii de către inculpat de la Gîrleanu Elena și fiul acesteia Gîrleanu Vadim, a banilor în sumă de 20 000 de lei. Aceste acte nu probează veridicitatea declarațiilor făcute de Culcițchi Ghenadie precum că acești bani le-a încasat în calitate de cheltuieli sau onorariul avocatului, deoarece la încasarea acestor sume, inculpatul nu a eliberat bonuri de încasare a numerarului, ce constituie documente contabile primare necesare pentru reflectarea sumelor bănești în contabilitate. Conform declarațiilor inculpatului, deja după reținere și finisarea dosarului penal, abia la sfârșitul anului 2015, el a întreprins acțiuni în vederea reflectării acestor sume în contabilitate. În acest mod, inculpatul a încercat să creeze o situație legală a acțiunilor sale în vederea eschivării de la răspundere penală.

În contextul celor expuse, recurentul a menționat că sentința în partea achitării lui Culcițchi Ghenadie de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal, este ilegală și urmează a fi casată.

La fel, reieșind din considerentele că inculpatul a comis o altă infracțiune până la expirarea termenului de prescripție pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 290 alin.(1) și art. 326 alin.(1) Cod penal, inculpatul nu poate fi liberat de răspundere penală pentru aceste infracțiuni, dat fiind faptul că prescripția s-a întrerupt. În conformitate cu art. 60 alin. (4) Cod penal, prescripția se va întrerupe dacă, până la expirarea termenelor prevăzute la alin. (1), persoana va săvârși o infracțiune pentru care, conform prezentului cod, poate fi aplicată pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 2 ani. Calcularea prescripției în acest caz începe din momentul săvârșirii unei infracțiuni noi.

9. La 03 iunie 2020, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, în adresa lui Culcițchi Ghenadie și a avocatului Janu Anatolie a fost expediată copia de pe recurs, cu solicitarea de a depune, în termen de 30 de zile, o referință privind opinia lor asupra recursului declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți – Liliana Pasat (f.d. 197, volumul V).

10. La 25 iunie 2020 inculpatul Culcițchi Ghenadie a depus referință, solicitând respingerea recursului ordinar declarat de acuzator ca nefundat.

10.1. În referință inculpatul a indicat că pe al doilea episod din anul 2014 cu martorul Gîrleanu Elena, vina nu o recunoaște, iar, de către acuzator nu a fost prezentată nicio probă care ar demonstra elemente penale în relațiile lui cu Gîrleanu Elena, la caz fiind probată existența unui raport juridic civil. Astfel, în temeiul contractului de asistență juridică, în anul 2014 a primit în două tranșe suma de 59 650 de lei. Mai mult

ca atât, a doua transă a onorariului a primit-o de la Gîrleanu Vadim la 08 iulie 2014, prin urmare, la 08 iulie 2019 termenul de prescripție a tragerii la răspundere a expirat.

Inculpatul a menționat că, necătând la poziția lui ca nevinovat pe toate capetele de învinuire, nu a depus recurs, deoarece înțelege că sentința primei instanțe a fost menținută în trei complete de judecată, au fost atrase destule resurse judecătorești în competența cărora nu se îndoiește și ca urmare, a acceptat sentința ca una legală, veridică și incontestabilă.

11. Judecând recursul ordinar, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis, pentru considerentele expuse în contextul ce urmează.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să îl admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și ia una din următoarele soluții: rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația condamnatului, sau, după caz, dispune rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Recurentul invocă în recursul său temeiul prevăzut de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când: instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub acest aspect, Colegiul penal lărgit reține că temeiul de recurs invocat de recurent și-a găsit confirmare, având în vedere următoarele considerente.

Cu titlul preliminar, se relevă că obiectul cenzurii instanței de recurs este limitat la analiza chestiunilor de drept, respectiv rațiunea și finalitatea exercitării acestei căi de atac se rezumă la înlăturarea erorilor de drept admise de instanța ierarhic inferioară, la etapa precedentă de judecare a cauzei, regulă stipulată și în art. 434 Cod de procedură penală.

În concordanță cu dispoziția art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel, cuprind următoarele aspecte: dacă fapta reținută a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală. În ceea ce privește chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel, acestea se referă la: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost

individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal au fost corect aplicate.

Atunci când se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile nominalizate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu dispunerea rejudecării cauzei.

Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Nepronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului apelului și, în acest caz, decizia urmează a fi casată, cu rejudecarea cauzei în apel, așa cum cere art. 435 Cod de procedură penală, întrucât o asemenea eroare judiciară nu poate fi corectată în instanța de recurs.

La caz, în cererea de apel, procurorul a invocat că, în contextul art. 60 alin. (4) Cod penal, prescripția se va întrerupe dacă, până la expirarea termenelor prevăzute la alin. (1), persoana va săvârși o infracțiune pentru care, conform prezentului cod, poate fi aplicată pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 2 ani. Calcularea prescripției în acest caz începe din momentul săvârșirii unei infracțiuni noi.

Astfel, acuzatorul a indicat că, reieșind din considerentele că inculpatul Culcițchi Ghenadie a comis o altă infracțiune până la expirarea termenului de prescripție pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 290 alin.(1) și art. 326 alin.(1) Cod penal, inculpatul nu poate fi liberat de răspundere penală pentru aceste infracțiuni, dat fiind faptul că prescripția s-a întrerupt. Calcularea prescripției în cazul inculpatului a început din data comiterii infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal – 12 martie 2014.

Instanța de apel, ajungând la concluzia de a menține sentința instanței de fond prin care Culcițchi Ghenadie a fost achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal și s-a încetat procesul penal privind învinuirea inculpatului în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 326 alin.(1) și art. 290 alin. (1) Cod penal, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție, nu s-a expus asupra argumentului procurorului cu privire la întreruperea prescripției, deși, era obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, nepronunțarea asupra tuturor motivelor invocate echivalând cu nerezolvarea fondului apelului.

Totodată, Colegiul penal lărgit reține că în decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 11 septembrie 2018, instanța de recurs a supus sintezei decizia instanței de apel, în cumul cu sentința primei instanțe. Astfel, analizând hotărârea adoptată de către instanța de fond, instanța de recurs a constatat că, deși în partea dispozitivă a sentinței este indicat temeiul de achitare și anume – nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, în partea descriptivă a sentinței instanța a indicat concluzii din care rezultă și alt temei de achitare, de rând cu cel specificat în dispozitiv, în cele din urmă soluție menținută de instanța de apel.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 10 martie 2020, sentința primei instanțe a fost menținută fără modificări, instanța de apel concluzionând că soluția primei instanțe de achitare a lui Culcițchi Ghenadie de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal, este întemeiată și perfect legală.

Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel, ajungând la o asemenea concluzie, a ignorat prevederile art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, care stipulează expres că, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.

Distinct de cele relatate, Colegiul penal lărgit mai reține că, în conformitate cu prevederile art. 391 alin. (1) Cod de procedură penală, sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă: 1) lipsește plângerea părții vătămate, plângerea a fost retrasă sau părțile s-au împăcat; 2) a intervenit decesul inculpatului; 3) persoana nu a atins vârsta pentru tragere la răspundere penală; 4) există o hotărâre judecătorească definitivă asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă; 5) există o hotărâre a organului de urmărire penală asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă de încetare a urmăririi penale, de scoatere a persoanei de sub urmărire penală sau de clasare a procesului penal; 6) există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală; precum și 7) în cazurile prevăzute în art.54-56 din Codul penal.

Însă, instanța de fond, dispunând încetarea procesului penal în cauza penală în privința lui Culcițchi Ghenadie învinuit de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 326 alin.(1) și art. 290 alin. (1) Cod penal, a omis să indice în temeiul cărui punct din cele prevăzute la art. 391 alin. (1) Cod penal, încetează procesul penal.

Astfel, se reține că, instanța de fond a dispus încetarea procesului penal în privința inculpatului Culcițchi Ghenadie, conducându-se de prevederile art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală. Potrivit descriptivului și dispozitivului deciziei recurate, se atestă că instanța de apel, menținând sentința primei instanțe, a reținut drept temei de încetare a procesului penal, prevederile art. 60 Cod penal - intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

În acest context instanța de recurs ține să accentueze că, potrivit prevederilor art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 275 pct. 5)–9), 285 alin. (1) pct. 1), 2), 4), 5), precum și în cazurile prevăzute în art. 53-60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

Din alineatul (5) al aceleiași norme rezultă că, în cazul prevăzut la art. 275 pct. 4), încetarea procesului penal nu se admite fără acordul inculpatului și în acest caz, procedura continuă în mod obișnuit.

Conform art. 275 pct. 4) Cod de procedură penală, urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care a intervenit termenul de prescripție sau amnistia.

Totodată, potrivit prevederilor art. 53 lit. g) Cod penal, persoana care a săvârșit o faptă ce conține semnele componentei de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală de către procuror în cadrul urmăririi penale și de către instanța de judecată la judecarea cauzei în cazul prescripției de tragere la răspundere penală.

Colegiul penal lărgit constată că, soluția instanțelor ierarhic inferioare cu

privire la încetarea procesului penal în privința inculpatului Culcițchi Ghenadie învinuit de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 326 alin. (1) și art. 290 alin. (1) Cod penal, pe temeiul expirării termenului prescripției răspunderii penale, prevăzute de art. 60 Cod penal, este greșită și nu poate fi menținută, deoarece aceasta contravine prevederilor legale enunțate mai sus.

Astfel, se punctează că, pe tot parcursul desfășurării procesului penal, inculpatul Culcițchi Ghenadie a pledat nevinovat, aducând în acest sens diferite argumente, chiar și în referința depusă de Culcițchi Ghenadie la prezentul recurs ordinar declarat de către procuror, inculpatul a indicat că, necătând la poziția lui ca nevinovat pe toate capetele de învinuire, nu a depus recurs, acceptând sentința ca una legală, veridică și incontestabilă.

Această poziție a inculpatului contravine din start prevederilor art. 332 alin. (5) Cod de procedură penală și denotă imposibilitatea încetării procesului penal în ședința de judecată, din motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Or, având în vedere că încetarea procesului penal în ședința de judecată are loc pe temeiuri de nereabilitare, o condiție necesară în acest sens fiind mai întâi de toate constatarea vinovăției inculpatului, Colegiul penal lărgit constată că soluția instanței de apel contravine esenței prevederilor legale citate și temeiurilor de încetare a procesului penal în contextul în care inculpatul Culcițchi Ghenadie vinovăția de săvârșirea faptelor prevăzute de art. 326 alin.(1) și art. 290 alin. (1) Cod penal, nu a recunoscut.

De notat este și faptul că potrivit procesului-verbal al ședinței instanței de apel, apărarea și inculpatul au susținut apelurile declarate prin care au solicitat achitarea lui Culcițchi Ghenadie.

Pe cale de consecință, având în vedere că instanța de apel a comis eroarea prevăzută la pct. 6 alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, ținând cont de faptul că, recursul respectiv este o cale de atac, în principal, de drept, deoarece provoacă verificarea legalității hotărârii atacate, iar rejudecarea cauzei de către instanța de apel se dispune dacă există temeiurile stipulate în art. 427 pct. 1) - 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit urmează să caseze integral decizia instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei în aceiași instanță de ape, în alt complet de judecată.

Totodată, potrivit jurisprudenței CtEDO, atunci când unei instanțe ierarhic superioare i se cere să examineze o cauză atât în fapt cât și în drept, ea nu poate, ca o chestiune ce ține de aspectul echității procedurilor, să soluționeze cauza fără implicarea directă și fără audierea persoanei inculpate, împotriva căreia se adresează recursul (hotărârea Asimionese v. R.M., Prutean v. R.M.). În timp ce legislația națională permite examinarea în exclusivitate a chestiunilor de drept, ținând cont de erorile comise de

instanța de apel, care nu pot fi corectate în recurs, Curtea Supremă de Justiție trebuie să dispună rejudecarea cauzei de către instanțele inferioare (hotărârea din 02.12.2020 – Năvoloacă v. R.M.).

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, și ținând cont de motivele casării deciziei atacate și practica CEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată.

12. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Se admite recursul ordinar declarat de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de Circumscripție Bălți – Liliana Pasat, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 martie 2020, în cauza penală în privința lui **Culcițchi Ghenadie XXXXX** și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la 21 octombrie 2021.

Președinte

Svetlana Filincova

Judecători

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic